



ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ

Εισαγωγή στην τέχνη του θεάτρου

Διδάσκουσα: Μιχάελα Αντωνίου

Η ανάπτυξη του σύγχρονου σκηνοθέτη

- Εξέλιξη από τον ηθοποιό-θεατρώνη
- Έγινε στο τέλος του 19^{ου} αιώνα
- Πρωτοστάτες οι
- Ludwig Chronegk – σκηνοθέτης του θιάσου του Μάινεγκεν
- Κονσταντίν Στανισλάφσκι – Θέατρο Τέχνης της Μόσχας

- Η εργασία ενός σκηνοθέτη δεν είναι αυτή του εκτελεστή αλλά του συνθέτη (συγγραφέα)
- Η σκηνοθεσία είναι μια από τις ευρύτερες ειδικεύσεις στον κόσμο.

Σκηνοθεσία

- Η σκηνοθεσία αποτελεί μια ιδιαίτερη καλλιτεχνική διευθέτηση και ερμηνεία ενός κειμένου (και όχι μόνο), η οποία έχει υψηλό βαθμό σταθερότητας
- Δηλαδή επαναλαμβάνεται, στις βασικές παραμέτρους, κάθε βράδυ
- Η λειτουργία της σκηνοθεσίας θα πρέπει να ασχοληθεί με τη μεταμόρφωση των συγγραφικών προθέσεων σε παράσταση
- ...όπως τις εκλαμβάνει η/ο εκάστοτε σκηνοθέτις/ης
- Στανισλάσκι: Το θέατρο δεν είναι λογοτεχνία

Συνήθεις αρμοδιότητες σκηνοθέτη

- Mise en scène – σκηνοθεσία / σκηνική διευθέτηση / τοποθέτηση των σκηνικών δράσεων επί σκηνής.
- Αυτό προϋποθέτει
- τη σκηνική ερμηνεία του κειμένου
- τη γεωμετρία της σκηνής
- την ανάπτυξη των σκηνικών δράσεων σε σχέση με τη γεωμετρία της σκηνής
- την ανάδειξη των διαφορετικών οπτικών
- τη σχέση με τον χώρο (σκηνικό, θεατρικό κ.λπ.)
- την οπτική του θεατή

Συνήθειες αρμοδιότητες σκηνοθέτη

- Σε σχέση με τους ηθοποιούς
- Επιλογή ηθοποιών (διανομή)
- Δραματουργική καθοδήγηση – να πούμε την ίδια ιστορία
- Σκηνική καθοδήγηση – να αναπτύξουμε στη σκηνή την ίδια ιστορία (στόχοι, ύφος κ.λπ.)
- Κίνηση στον χώρο κ.λπ.
- Μερικές φορές και σε κάποια θεατρικά πεδία περιλαμβάνει τη διδασκαλία ηθοποιών (Στανισλάφσκι, Γκροτόφσκι κ.ά.)

Συνήθειες αρμοδιότητες σκηνοθέτη

- Περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, οργάνωση και αρμονική συμπλήρωση/ολοκλήρωση όλων των παραμέτρων που απαρτίζουν ένα παραστασιακό γεγονός (σκηνικά, κοστούμια, φωτισμούς, βίντεο, ηχογραφήσεις, μουσική επένδυση κ.λπ.)
- Ο σκηνοθέτης οριοθετεί το περιβάλλον
- Αποφασίζει τη χρονική διάρκεια της σκηνής
- Καθορίζει τον ρυθμό
- Καθοδηγεί όλους τους συντελεστές
- ΑΛΛΑ
- Οι σκηνοθέτες δεν μπορούν να κάνουν τίποτα μόνοι τους
- Ένας σκηνοθέτης που δουλεύει μόνος είναι ένας περφόρμερ που σολάρει

Είδη σκηνοθετών

- Σκηνοθέτες – ηθοποιοί → Στανισλάφκι, Μέγιερχολντ, Simon McBurney
- Σκηνοθέτες – δραματουργοί → Μπρεχτ
- Σκηνοθέτες – auteur, δηλαδή σκηνικοί «γραφείς» / δημιουργοί όλου του παραστασιακού γεγονότος → Robert Wilson, Robert Lepage
- Σκηνοθέτες θεάτρου συνόλου και συ-συγγραφείς της θεατρικής δράσης → Ariane Mnouchkine & Θέατρο του Ήλιου, Elizabeth LeCompte & The Wooster Group, Simon McBurney & Complicite, Blitz
- Σκηνοθέτες που ξεκινάν από αυτοσχεσιασμούς

Σκηνοθετικοί τρόποι

- Ρεαλισμός, νατουραλισμός
- Επικό θέατρο → πολιτικό θέατρο
- Θεατρικότητα (ενυπάρχει στο λαϊκό θέατρο)